

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvniwm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXX. Perjurium, Perjurus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

consultus, licet excellentissimus & sagacissimus fuerit, non facile in causa criminali solus consulere, & poenam criminis præcisè definire debeat. Unde Angel. *consil.* 199. n. 1. Paul. Castrenf. *consil.* 203. n. 3. in fin. Ludov. Bolognet. *consil.* 8. in pr. consulti de poena criminis, non ausi fuerunt præcisè eam definire, quorum exemplum etiam imitatus est Ernest. Cothm. *vol.* 1. *resp.* 15. n. 231. cum hæc res non unius, sed plurium animorum motus ac suffragia requirat, arg. l. non distinguemus 32. §. cum in plures 13. ff. de recept. art. Cothman. d. *resp.* 15. n. 233. *vol.* 1. Carpa. P. 3. Q. 117. n. 22. in crimin.

XIII.

Periculum rei spectat ad emptorem & locatorem, l. 1. l. cum emptor. 5. §. mortuo 2. ff. de rescind. vendit. l. 8. l. 11. de peric. & commod. rei vend. l. Lucius. 11. de Evict. Pac. cent. 5. q. 8. Ant. Gomez. 2. var. *resol.* 15. n. 12. Vincent. Cabot. lib. 1. *diff.* c. 25. Arum. *diff.* 14. exerc. 3. Elias Rober. 1. *diff.* 17. *thes.* 4. Guilhelm. Forster. *diff.* 18. *thes.* 5. Olemann. *diff.* 28. n. 23. cum seq. Matth. Steph. cent. 3. *quæst.* illustr. 70. quia qui sentit commodum, sentire debet & incommodum, l. secundum 10. ff. de Reg. Jur. quam in dubio regulariter procedere tradit Farinac. 1. *consil.* criminal. 91. n. 20.

Limita I. non procedere, si contrarium sit conventum inter partes, l. fistulas 78. in fin. ff. de contrab. emt. l. 1. in princip. ff. de peric. rei vend. & in terminis locationis, textus est in l. si fundus 33. in princ. ibiq. Dd. ff. locat.

Limita II. non obtinere in periculo totalis peremptionis, seu deteriorationis rei, l. necessario 8. in princ. vers. sanè si res extet. ff. de peric. & commod. rei vend.

Limita III. in casu, quo alter ex contrahentibus, ad quem spectat, periculum fuerit in mora: Ut si venditor fuerit in mora tradendi rem venditam emptori; hoc enim casu periculum spectare ad venditorem, per l. si & per emptorem 51. in pr. ff. de act. emt. probant Bocet. ad l. contractus 23. ff. de R. l. Hænon. *diff.* Jurid. 16. n. 16.

XIV.

Satius est periculis imminetibus tempestive occurrere, quam post exitum medicinam quaerere. l. 1. C. quando liceat unicuiq. Welsemb. in panis. ff. de his, qui essud. vel dejet.

XV.

Periculum ubi maximum imminere perspicitur, ibi opus est remedio. extravag. comm. in juncta in princip. de Elect. ac proinde Magistratus periculis celeri & opportuno remedio obviare debet, Clem. unic. §. dudum. de jurejurando.

XVI.

Qui non habet, quod perdat, ejus periculo nihil est, l. 12. in princ. ff. de furt. Cujac. ad l. 10. in fin. P. V. perire enim non potest, quod non est, l. decem. 116. de V. O. Pantfchim. 1. *quæst.* 17. num. 148.

XVII.

Qui assensu periculo rem cupit acquirere, merito omni commodo arcebitur. l. 4. ff. ad SCrum Terullianum.

XVIII.

PERICULUM ubi magis intenditur, ibi plenius est consulendum, l. 1. §. sed & si quis 5. ff. de Carbon. edicto. l. manifestissimè 22. C. de furtis. l. addictos 29. C. de appellat. cap. ubi peric. 3. de elect. lib. 6. (Idque suum fecit Carol. IV. in A. B. tit. 25. pr.) Bertaz. in repet. l. si quis major. C. de transact. n. 6. Card. Tusch. *practic. concl.* tom. 6. lit. P. *concl.* 281. Steph. Gratian. *Marchia decif.* 133. num. 19. Menoch. *consil.* 149. n. 4. & *consil.* 73. num. 9. Farinac. in *praxi criminali*, p. 4. *consil.* 65. num. 115. Surdus *consil.* 103. num. 20. Idem Stephan. Gratianus *discept. forens.* tom. 4. cap. 669. num. 18. Farinac. *consil.* 65. num. 115. Sigismund. Scacc. de *commerc. & camb.* §. 1. q. n. 1. (Farinac. *prax. crimin.* p. 4. *consil.* 65. n. 115. Gail. de pign. c. 14. n. 12. Goedd. 4. *Consil.* Marp. 49. num. 27.)

XIX.

PERICULUM qui amat, peribit in illo. Ecclesiast. 3. vers. 27. eleganter Sigismund. Scacc. de *commerc.* §. 1. *quæst.* 7. p. 1. num. 17. & p. 3. num. 65. vers. secundo. & vers. tertio. (Nemo enim tenetur se periculo exponere, cap. 1. de Cleric. non resident. cap. cum persone 7. de privileg. in 6. ibiq. gloss. in verb. securo. l. sed sciendum 7. ff. ad SCrum Trebell. Gail. 2. *observat.* 109. n. 9. neque etiam jura præsumunt eum in periculo vitæ constitutum fuisse, qui ipsemet sua sponte caput periculo objecerit. l. 11. ff. ad L. Aquil. l. 151. ff. de Reg. Jur. Gail. 1. de P. P. cap. 16. n. 17. Carpzov. P. 2. *Jurispr. Forens. Consil.* 9. *Defin.* 4. n. 6. Unde qui periculo se exponit, vitæ renunciare dicitur, l. Principes 6. C. de prin. agent. in reb. ibique gloss.

CAP. XXX.

Perjurium, Perjurus.

Axioma 1.

Perjurium est violatio liciti jurisjurandi, cap. ad Apostolicæ 2. §. de jurejur. ubi Dd. de sent. & re jud. in 6. seu transgressio, Felinus in cap. 2. num. 15. de sponsalib. unde qui juramentum violat, Felinus ibidem, vel qui contra suum juramentum venit, perjurus dicitur, cap. cum contingit 28. cap. quemadmodum 25. de jurejurand. l. si quis major 41. Cod. de transact. quod obtinere non modò in transactione, sed & in quovis actu jurato, tradit Welsembecius *consil.* 53. num. 18.

II.

Perjurium absque dolo regulariter non committitur, *cap. in dolo* 1. 22. q. 2. l. qui iurasse 26. de *iurejur.* ubi Castr. Bald. in l. observare. §. proficisci de offic. Procons. & in l. fin. ubi Paul. Castr. qui satisd. cog. Alex. consil. 92. Peripetis. n. 13. vol. 1. Pantfchman. 1. pract. q. 10. n. 136. ita dolus ex eo arguitur, quando quis venit contra futuram prohibitionem ne dum factam, c. constitutio 19. de rescript. vel quando promissa non servat, Cravett. consil. 6. num. 66. quod enim illicitum fit, eo ipso fraudulentum & dolo malo factum esse praesumitur, l. si non convicii 5. C. de injur. adeo ut à perjurio nec error juris excuset, l. 2. Cod. de in ius vocand. nec fatua causa aliquem liberet, Jason. in l. videamus. n. 9. de in litem iurando.

III.

Quicquid excusat à mora, id etiam excusat à perjurio, Bartol. in l. continuus. §. illud. ff. de V. O. Barthol. Veronens. de serv. urb. praed. sub rub. de cloac. Franc. Rip. de priv. causa pef. n. 6. Pantfchm. p. 1. q. 10. n. 119.

IV.

Pejere velle in perniciem propriae salutis nemo creditur, l. fin. Cod. ad Leg. Jul. rep. l. 2. C. de reb. cred. cap. sancimus 1. q. 7. ibique gloss. esset enim contra praeceptum decalogi, non pejerabis neque pollues nomen DEI tui, *Levit. cap. 19. & Matth. 5.* quo pertinet exemplum Susannae, quae potius sine delicto voluit incidere in manus illorum testium falsorum, quam in conspectu DOMINI peccare, *Dan. cap. 13.* Luc. de Penn. in l. nec ipsi. col. 1. Cod. de incol. lib. 10. Octav. Cacheran. decif. Pedemont. 66. num. 14. vid. & Alciat. de praesumpt. reg. 3. praef. 1. n. 1. Gabr. libr. 7. concl. 2. n. 2. Farin. 1. consil. crim. 56. n. 33.

V.

Perjurium grande & atrox est delictum. Carpov. Defin. Consil. Lib. 3. Defin. 80. n. 8. 9. & species Criminis laesae Majestatis divinae, quae Jure Romano quidem impunis erat, hodie tamen omnino est punienda: sed probe distinguendum inter perjuria temeraria, deliberata & inconsiderata. Carpz. Pr. Crim. P. 1. §. 46.

VI.

Pejere peccatum est, non jurare, c. non est 2. & seq. 22. q. 1. perjurium enim grande scelus est. *cap. ult. 22. q. 1.* cum tale sit juramentum, quod tres comites, nempe veritatem, justitiam & iudicium non habet, *cap. animadvertendum 2. 22. q. 2.* atque sic qui aliter facturus est, quam promittit, pejere dicitur, *cap. in dolo 1. 22. q. 2.* Unde etiam perjurium, qui scientes id committunt, non modo infames efficit, c. quicumque 18. 6. q. 1. *cap. si quis convictus 7. 22. q. 5.* verum etiam à dignitate, officio & beneficio repellit, *cap. venerabilem 34. extr. de Elect. cap. pervenit 2. extr. de fidejuss.* qua ratione videmus, nec perjuros ad sacros ordines admitti, *cap. infames 17. 6. q. 1.* sed ab Ecclesia removeri, cum Ecclesiam regere non possint, *cap. querelam 10. extr. de iurejur.* hinc & in civilibus nec accusatores *cap. constitutus 9. 3. q. 5.* nec testes *cap. si quis convictus 7. cap. parvuli 14. 22. q. 5. d. cap. quicumque 19. 6.*

q. 1. cap. accusatus 8. §. licet de heret. in 6. esse posse, & à defendendo plane repelli, c. dilecti 8. extr. de Exco. sed perpetuum silentium eis imponi, *cap. ult. de iurejur.* nec plane eis credendum esse, c. sicut 9. extr. de testib.

VII.

Pejere melius est, quam servare illicitum juramentum, *cap. addione 18. 22. q. 4. cap. unusquisque 8. 22. q. 4. cap. 1. distinct. 13.* hoc enim excusat vel necessitas, *cap. querelam 10. extr. de iurejur.* impossibilitas, *cap. brevi 17. extr. eod. paupertas & difficultas, Anton. Hering. de fidejussor. cap. 19. n. 13. Andr. Koll. exercit. 12. n. 66. arg. l. cum quidam 17. §. si pupillo 3. ff. de usur.*

VIII.

Perjuriis viam nemo aperire debet, *cap. per extr. de hic, quae vi. c. Clericos 3. de cohab. Cleric. l. 1. C. si adversi vendit. latè Menoch. de A. l. 2. casu. 192. incipit. Clamant. Alex. consil. 59. lib. 4. Pantfchm. 1. q. pr. 10. num. 34. Hinc ita concipienda formulae cautionum & clausulae, ne accideret, ut quis vel invitatus pejere cogatur, l. §. §. 5. qui satisd. cog.*

Limita: Legati salvo Jure Divino & Gentium muneribus tentare possunt etiam juratum aliorum ministrorum fidem, & expiscari, qui in suum principem inique machinantur. Perez, C. de Legat. n. 9.

IX.

Qui semel perjurus est, ab eo amplius non exigi juramentum, aut ad jusjurandum admitti debet, *cap. cum 10. extr. de Major. & obed. c. literas 14. extr. de praesumpt. c. 1. extr. de purgas. Canon. perdit enim omnem facultatem probandi per juramentum, cap. parvuli 14. 22. q. 5. ibidem gloss. verb. causa. Gall. 2. obf. 48. n. 32. Regl. Jnr. Canon. p. 822.*

X.

Pejeranti gravior infligitur poena, quam contententi, c. si quis convictus 7. 22. q. 5.

XI.

Pejere non dicitur, qui principali auctoritate juramentum aliquo casu deserit, l. fin. ff. ad Municip. l. fin. C. de non num. pecun. l. fin. ff. qui satisd. cog. Lud. Rom. consil. 429. n. 4.

XII.

Perjurus non dicitur, qui non venit contra interpretationem legitimam, l. fin. C. de non num. pecun. Joh. ab Imol. in c. contingat. n. 39. extr. de iurejur. Pantfchm. 1. quest. pract. 10. n. 137. sed is demum, qui contra jus jurat, *cap. ad nostram 26. extr. de iurejur.*

CAP. XXXI.

Peritus.

Axioma I.

Peritis in arte standum est, *cap. proposuisti 4. ibiq. copiose Felin. extr. de probat. l. semel. 6. C. de re milit. Bart. in l. fin. prope fin. ff. de sear. Alex. consil. 12. col. pen. vers. & bene facit, consil. 35. col. pen.*